

dnia 30. grudnia 1947 .

I Ds. 1207/47.

A K T O S K A R Ż E N I A

przedwko

- 1/. Karolowi Thomasowi
- 2/. Pawłowi Oswaldowi Thiemannowi
- 3/. Mikołajowi Alojzemu Kappesowi
- 4/. Wilhelmowi Kesternichowi +
- 5/. Lorenzowi Klesowi ✓
- 6/. Gustawowi Kipry ✓
- 7/. Janowi Kurtowi Klingerowi ✓
- 8/. Ernestowi Arnoldowi Kunzelmannowi ✓
- 9/. Frydrychowi Mohrowi ✓
- 10/. Walterowi Palinsky ✓
- 11/. Antoniemu Nistlerowi ✓
- 12/. Gottfriedowi Paggenowi
- 13/. Józefowi Pohnerowi
- 14/. Erwinowi Grabnerowi

o przestępstwach z art.1.4. &.1. w związku z art.4.&.2.a/. i &.3.b/
dekretu z dnia 31.8. 1944 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra
Sprawiedliwości z dnia 11.grudnia 1946 r. / Dz.U.R.P.Nr.69.poz.
377:/.-

O S K A R Ż A M :

- 1/. Karola T h o m a s a , urodz. 31.10. 1914 r.w Hattingen
/Ruhr/ , syna Teodora i Elfrydy Mertens,obywatela niemiec -
kiego, ewangelika, pomocnika kupieckiego, żonatego, zam.
w München - Gladbach, aresztowanego od dnia 20.lutego 1947 r.-
- 2/. Pawła Oswalda T h i e m a n n a , urodz. 18.grudnia 1897 r.
w Kampern / pow. Lignica/ syna Juliusza i Marii Trappe,

- obywatela niemieckiego, ewangelika, rzeznika, żonatego, zam.
w Berlinie - Schöneberg, Kar Schraderstrasse 4, aresztowa -
nego od 20. lutego 1947 r. -
- 3/. Mikołaja Alojzego K a p p e s a , urodz. 15. czerwca 1909 r.
w Ittel, pow. Trier, Moselgau /Nadrenia/ syna Mikołaja i Mag-
daleny Dinhard, obywatela niemieckiego, rzym. katol., rolnika,
wdowca, zam. w Ittel Nr. 37 b, aresztowanego od dnia 7 marca
1947 r. -
- 4/. Wilhelma K e s t e r n i c h a , urodz. 25. 4. 1897 r. w Aachen
/Nadrenia/ syna Mikołaja i Marii Magdaleny Ortman, obywatela
niemieckiego, rzym. katol. żonatego, zam. w Aachen, Lützowstras-
se 4, aresztowanego od dnia 7 marca 1947 r. -
- 5/. Lorenza K l e s a , urodz. 16. 3. 1900 r. w Boroń, pow. Bańka
/Jugosławia/ syna Mikołaja i Teresy Halbmeier, narodowości
niemieckiej, przynależności państwowej jugosławiańskiej od
1944 r. niemieckiej, rzym. katol., rolnika, zamieszkałego
w Boroń, aresztowanego od dnia 20. lutego 1947 r. -
- 6/. Gustawa K i p r y , urodz. 18. 2. 1901 r. w Hüßsinetz/koło
Wrocławia/ syna Frydrycha i Anny z Tarabow, obywatela nie-
mieckiego, ewangelika, wdowca, kamieniarza, zam. w Strzelinie,
Steinbruchweg 8, aresztowanego od dnia 7 marca 1947 r. -
- 7/. Jana Kurta K l i n g e r a , urodz. 30. 5. 1888 r. w Zittau,
/Saksonia/ syna Jozefa i Emmy Grabe , rzym. katol. obywatela
niemieckiego, pracownika kupieckiego, zam. w Zittau, Goldbach-
strassen 24, aresztowanego od dnia 7 marca 1947 r. -
- 8/. Ernesta Arnolda K u n z e l m a n n a , urodz. 15. 5. 1921 r.
w Czerniowcach, nieślubnego syna Arnolda Massiera i Karoliny
Kunzelmann, ewangelika, narodowości niemieckiej, przynależ-
ności państwowej do 1940 r. rumuńskiej, a następnie niemiec -

50 46 81

kiej, malarza, żonatego, zam. w Bogen nad Dunajem /dolna Bawaria/ Marktplatz 25, aresztowanego od dnia 7. marca 1947 r.

9/. Frydrycha Mohra, urodz. 3. lutego 1892 r. w Breitenheim, syna Wilhelma i Margarety Ontjes, obywatela niemieckiego, ewangelika, stolarza, wdowca, zam. w Rehborn Nr.121., aresztowanego od dnia 14. marca 1947 r.-

X 10/. Waltera Palinsky, urodz. 17.8. 1896 r. w Hoppenrade, syna Teodora i Marii Kratz, obywatela niemieckiego, ewangelika, żonatego, ogrodnika, zam. w Saale, prowincja Magdeburg, Hohendorfstrasse 7, - aresztowanego od dnia 14. marca 1947 r.-

11/. Antoniego Nistlera, urodz. 30. listopada 1885 r. w Neuzedlich, syna Józefa i Marii Oszowicer, rzym. katol., narodowości niemieckiej, przynależności państwowej czechosłowackiej do 1938 r. a następnie niemieckiej, żonatego, kancelistę, zam. w Reichenberg / Czechosłowacja/ Andreas Gasse 11, aresztowanego od dnia 14. marca 1947 r.-

12/. Gottfrieda Paggena, urodz. 8. kwietnia 1898 r. w München Gladbach, syna Józefa i Agnieszki Dannhausen, obywatela niemieckiego, rzym. katol., żonatego, robotnika, zam. w München Gladbach Hart, Tomperstrasse, aresztowanego od dnia 14. marca 1947 r.-

13/. Józefa Pohnera, urodz. 6. marca 1898 r. w Sattel C.S.R. syna Jana i Wilhelminy Schmidt, obywatela niemieckiego, rzym. katol, żonatego, stolarza, zam. w Ottendorf, pow. Braumau, C.S.R., aresztowanego od dnia 14. marca 1947 r.-

14/. Erwina Gräbnera, urodz. 19. lutego 1903. w Münchberg /Bawaria /, syna Henryka i Margarety Titel, obywatela niemieckiego, ewangelika, wolnego, restauratora, zam. w Bayreuth,

79

Karl-Schuberstrasse 4, aresztowanego od dnia 23. sierpnia 1947 r.-

o to, że :

I. w okresie od września 1939 r. do maja 1945 r. na obszarze Rzeszy niemieckiej i na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej, należąc do sztafet ochronnych /Schutzstaffeln S.S. / powołanych przez niemiecko narodowo-socjalistyczną partię robotniczą, działającą w interesie państwa niemieckiego, a mianowicie :

- 1/. Karol Thomas od sierpnia 1944 r.
- 2/. Paweł Oswald Thiemann od 21. sierpnia 1944 r.
- 3/. Mikołaj Alojzy Kappes od sierpnia 1944 r.
- X 4/. Wilhelm Kesternich od września 1944 r.
- 5/. Lorenz Kles od 17. września 1944 r.
- 6/. Gustaw Kipry od 1. września 1944 r.
- 7/. Jan Kurt Klinger od 15. sierpnia 1944 r.
- 8/. Ernest Arnold Kunzelmann od 23. października 1941 r.
- 9/. Frydrych Mohrow od 15 lipca 1944 r.
- X 10/. Walter Palinsky od 6. października 1944 r.
- 11/. Antoni Nistler od 2. sierpnia 1944 r.
- 12/. Gottfried Paggen od lipca 1944 r.
- 13/. Józef Pohner od 25 czerwca 1944 r.
- 14/. Erwin Gräbner od września 1944 r.-

oraz pełniąc obowiązki wartowników obozu i eskorty drużyn roboczych wśród załogi obozów koncentracyjnych zorganizowanych przez władze państwa niemieckiego, a mianowicie :

- 1/. Karol Thomas , w Oświęcimiu od sierpnia do września 1944 r. a następnie w Buchenwaldzie do połowy kwietnia 1945 r.-
- 2/. Paweł Oswald Thiemann, w Oświęcimiu od 21. czerwca do drugiej połowy lipca 1944 r. - a następnie w Gross Rosen, Kratzau, Wüstewaltersdorf i Neuen-
gamme.-

83 37 47

- 3/. Mikołaj Kappes, w Oświęcimiu od 14. października 1944 r. do 20 stycznia 1945 r. - a następnie w Mauthausen i Ebensee.-
- X 4/. Wilhelm Kesternich, w Oświęcimiu /podobóz w Monowicach/ we wrześniu 1944 r. - a następnie Charlottengrube i Mauthausen, Gusen do dnia 5 maja 1945 r.-
- 5/. Lorenz Kles, w Oświęcimiu /podobóz w Brzezince / od listopada do 20 grudnia 1944 r. - a następnie w Oranienburgu i w Buchenwaldzie.-
- 6/. Gustaw Kipry, w Oświęcimiu /podobóz w Eintrachtschütze koło Świętochłowic / od września 1944 r. do 23. stycznia 1945 r. - *hülle*
- 7/. Jan Kurt Klinger, w Oświęcimiu / podobózw Monowicach i w Bobrku/ od 15. sierpnia 1944 r. do pierwszych dni stycznia 1945.
- 8/. Ernest Kunzelmann, w Oświęcimiu od 23. października do 16. grudnia 1944 r.-
- 9/. Frydrych Mohr, w Oświęcimiu / podobóz w Monowicach, Gliwicach, Jaworznie /od połowy lipca 1944 r. do połowy stycznia 1945 r. -
- X 10/. Walter Palinsky, w Oświęcimiu /podobóz w Monowicach / od 7 do 20. października 1944 r. - a następnie w Scharlottengrube i Ebensee.- *nr 1/32*
- 11/. Antoni Nistler, w Oświęcimiu / podobóz w Monowicach / od 2. sierpnia do 20. września 1944 r. a następnie w Sosnowcu i Mauthausen.-
- 12/. Gottfried Paggen, w Oświęcimiu /podobóz w Brzezince / od lipca 1944 d. 21. stycznia 1945 r. - a następnie w Dachau i w Dachau-Kanfering.-
- 13/. Józef Pohner, w Oświęcimiu / podobóz w Monowicach, Gliwicach/ od 25. czerwca do 20. stycznia 1945 r. - a następnie w Gross Rosen i Buchenwald.-

81

14/. Erwin Gräbner w Melk od września 1944 r. do kwietnia 1945 r.
i w Ebensee.-

brali udział w organizacjach przestępczych, które drogą masowych morderstw, głodowego wyniszczenia, niewolniczej pracy, terroru, i prześladowan ludności cywilnej krajów okupowanych i jeńców wojennych, miały na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości.-

Nadto Waltera P a l i n s k y /generalia jak wyżej/

o to, że :

II. Z końcem stycznia 1945 r. w Oświęcimiu a następnie w czasie ewakuacji więźniów między Oświęcimem a Mauthausen jako konwojent w transporcie więźniów brał udział w dokonywaniu zabójstw na osobach więźniów, strzelając do nich z karabinu względnie z rewolweru, i pozbawiając w ten sposób życia nieznanym bliżej z nazwisk więźniów.-

Czyny opisane w pkt. I. stanowią przestępstwa z art. 4 &.1. w związku z art.4. &.2. a/ i &.3. b/ dekretu z dnia 31.sierpnia 1944 r. /Dz.U.R.P. Nr. 69. poz. 377,- czyn opisany w pkt. II. przestępstwo z art.1. tegoż dekretu.-

Na zasadzie art.2. dekretu z dnia 17.10 1946 r. /Dz.U.R.P. Nr.59. poz. 324/ art.6. ust.2. i art. 7 dekretu z dnia 22 stycznia 1946 r. o Najwyższym Trybunale Narodowym w brzmieniu ~~obowiązującym~~ dekretu z dnia 11.kwietnia 1947 r. /Dz.U.R.P. Nr.32. poz.143 / sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy w Wadowicach w trybie przewidzianym w rozdziale V dekretu z dnia 13. czerwca 1946 r. / Dz.U.R. P. Nr.30. poz.192 /.-

U z a s a d n i e n i e .

Z nadesłanych przez Polską Misję Wojskową Badania Zbrodni niemieckich dokumentów wynika, że oskarżeni Karol Thomas, Paweł Oswald Thiemann, Mikołaj Alojzy Kappes, Wilhelm Kesternich, Lorenz Kles, Gustaw Kipry, Jan Kurt Klinger, Ernest Arnold Kunzelmann, (82)

52/85

Frydrych Mohr, Walter Palinsky, Antoni Nistler, Gottfried Paggen, Józef Pohner i Erwin Gräbner, należeli do Waffen S.S. i pełnili służbę wartowniczą w obozach koncentracyjnych.-

Przeprowadzone śledztwo nie dało podstawy do zebrania materiału dotyczącego indywidualnego odnoszenia się oskarżonych do więźniów, poza tym, że oskarżony Walter Palinsky strzelał do więźniów z karabinu względnie z rewolweru.-

Okoliczność, iż obozy w których oskarżeni pełnili służbę wartowniczą były miejscami gdzie dokonywano masowej zagłady i wyniszczenia ludności krajów okupowanych oraz jenców wojennych, nie wymaga specjalnego wywodu. Została ona udowodniona ponad wszelką wątpliwość materiałem zebrany w toku procesu przed Trybunałem Wojskowym w Norymberdze i Najwyższym Trybunałem Narodowym w sprawie przeciwko komendantowi obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu Rudolfowi Hoessowi.-

Wszyscy oskarżeni należąc do Oddziałów Totenkpfverbände S.S. jako członkowie Waffen S.S., które to oddziały należały do zbrojnej załogi obozowej w Oświęcimiu i pełniąc służbę wartowniczą w obozach koncentracyjnych w Oświęcimiu, Buchenwaldzie, w Gross Rosen, Dachau, Mauthausen i Gusen, ponoszą odpowiedzialność za to co się działo w tych obozach.-

Jak z wyjaśnień oskarżonych wynika konwojowali oni także więźniów do pracy poza obozem, a powszechnie jest wiadome że traktowanie więźniów przez strażników w czasie pracy poza obozem, którzy słańających się ze zmęczenia, głodu i zimna więźniów bili i popędzali do pracy. Ponadto SS-mani z kompanii wartowniczej byli używani przez władze obozowe do innych celów jak np. do poscigu za zbiegłymi więźniami tłumienia prób ucieczki oraz transportowania więźniów do innych obozów.-

Dlatego też nawet tych SS-manów którzy pełnili funkcje wartowniczą uznać należy za część składową załogi obozów koncentracyjnych, której zadaniem było wyniszczenie rozmaitymi sposo-

83

86

bami więźniów, osadzonych w tych obozach. Oczywiście jest rzeczą, że załogi tych obozów należy traktować jako organizację zbrodniczą w rozumieniu art. 4. dekretu z dnia 31. sierpnia 1944 r.-

Biorąc pod uwagę okoliczność, że za wyjątkiem oskarżonego Waltera Palinskyego, oskarżonym nie został udowodnionym, aby indywidualnie brali udział w zabójstwach lub w znęcaniu się nad więźniami, to jednak nie ulega żadnej wątpliwości, iż odpowiedzialność karna oskarżonych uzasadnia sam już fakt należenia przez nich do załogi obozu oraz organizacji Waffen S.S.-

Okoliczność, naktórá powołują się wszyscy oskarżeni przy swoim przesłuchaniu, że do służby w obozach koncentracyjnych i do organizacji Waffen S.S. zostali przymusowo powołani, nie została przez nich wykazana.-

k. 302. Z zeznan świadka Franciszka Targosza, byłego więźnia obozu oświęcimskiego wynika, że oskarżony Walter Palinsky podczas zarządzonej z koncem stycznia 1945 r. ewakuacji obozu w Oświęcimiu, jeszcze na terenie obozu strzelał z karabinu względnie rewolweru do więźniów.-

Franciszek Targosz nie widział jakie były skutki tych strzałów, a tylko z opowiadania jednego z więźniów dowiedział się, że podejrzany Walter Palinsky zastrzelił wtedy kilku więźniów.-

W czasie ewakuacji obozu oskarżony Walter Palinsky eskortował grupę więźniów idących piechotą przez Polankę do Pszczyny. Podczas postoju w Polance od więźniów, których eskortował oskarżony Walter Palinsky, dowiedział się Franciszek Targosz, że oskarżony w drodze zastrzelił kilku więźniów. W czasie dalszej ewakuacji więźniów kolejną do obozów w Mauthausen oskarżony Walter Palinsky w Tulln za Wiedniem podszedłszy do jednego wagonu załadowanego więźniami i mierząc w ich kierunku oddał kilka strzałów. Skutków tych strzałów Franciszek Targosz nie zauważył, gdyż był w innym wagonie stłoczony razem z innymi więźniami.-

k. 11. 58. Oskarżeni Karol Thomas, Paweł Oswald Thiemann, Mikołaj 84

53 19 87

k.99.118. Alojzy Kappes, Wilhelm Kesternich, Lorenz Kles, Gustaw Kipry,
 146.186. Jan Kurt Klinger, Ernest Arnold Kunzelmann, Frydrych Mohr,
 258,303. Walter Palinsky, Antoni Nistler, Gottfried Paggen, Jozef Poh-
 321.385. ner i Erwin Grabner, przyznali się do przynależności do Wa-
 412.451. ffen S.S., jak również, z wyjątkiem oskarżonego Lorenza Klesa
 i Ernesta Kunzelmanna, do ~~pepe~~pełnienia w czasie i miejscu
 wyżej podanym w obozacji koncentracyjnych służby wartowniczej,
 natomiast kategorycznie zaprzeczyli, by kiedykolwiek więźniów
 bili, strzelali do nich względnie w inny sposób działali na
 ich szkodę.-

k.120. Oskarżony Lorenz Kles wyjaśnił przy swoim przesłuchaniu
 że z powodu choroby w obozach koncentracyjnych żadnej służby
 wartowniczej nie pełnił.-

k.221. Oskarżony Ernest Arnold Kunzelmann wyjaśnił, że w obo-
 zie w Oświęcimiu przechodził tylko przeszkolenie rekruckie
 w Totenkopfverbande i służby wartowniczej zupełnie nie pełnił,
 a z więźniami wogóle się nie ~~był~~ stykał.-

Prokurator :

w/z.
 Wiceprokurator I. Rejonu .
 /mgr. Jozef Boryczko :/

Wykaz osób, podlegających wezwaniu na rozprawę:

Oskarżeni :

k.110.	1. Thomas Karol w więzieniu w Wadowicach		
k.30.	2. Paweł Oswald Thiemann	w więzieniu w Wadowicach	
k.58.	3. Mikołaj Alojz Kappes	"	"
k.99.	4. Wilhelm Kesternich	"	"
k.118.	5. Lorenz Kles	"	"
k.146.	6. Gustaw Kipry	"	"
k.186.	7. Jan Kurt Klinger	"	"
k.223.	8. Ernst Arnold Kunzelmann	"	"
k.258.	9. Frydrych Mohr	"	"

85

- k.303. 10/. Walter Palinsky w więzieniu w Wadowicach
k.329. 11/. Antoni Nistler " "
k.385. 12/. Gotfried Paggen " "
k.412. 13/. Józef Pohner " "
k.451. 14/. Erwin Gräbner " "

Świadkowie :

- k.302. 1. Franciszek Targosz, zam. w Oświęcimiu, Muzeum Państwowe.
2. Jerzy Pozimski " " " "
3. Jan Dziobek prof. gimn. w Gorlicach.-
4. Andrzej Lewandowski Wadowice, Plac Kościuszki 3.-
5. Tadeusz Wasowicz Muzeum w Oświęcimiu
6. Stanisław Lipowski Wadowice ul. Zatorska.-

Wykaz innych dowodów :

Do odczytania :

dokumenty nadesłane przez Polską Misję Wojskową.

Tom I. Biuletynu Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich
i motywy wyroku Najwyższego Trybunału Narodowego z dnia 22.
grudnia 1947 r. w sprawie przeciwko Członkom Załogi Obozu
Oświęcimskiego.-

Wiceprokurator Rejonu I.

